

GEOGRAFUL UNIONIST GHEORGHE I. NĂSTASE (1896-1985) ANIVERSAT LA IAȘI, ÎN ANUL CENTENARULUI

Viorel PARASCHIV, profesor la Liceul Tehnologic Economic de Turism Iași – România, S.G.R.
Filiala Iași. Email:vpv2012@yahoo.ro

Maria TEȘU, profesor la Liceul Tehnologic Economic de Turism, Iași – România

Abstract. The article aims to review the anniversary events dedicated to the Bessarabian Unionist Professor Gheorghe I. Năstase on the occasion of the Centenary of the Great Union on March 27, 2018, conducted by the Romanian Society of Geography - Iasi Branch.

Keywords: Gheorghe I. Năstase, professor, unionist, anniversary

Profesorul Gheorghe I. Năstase originar de lângă Soroca a fost implicat puternic în Renașterea națională a românilor din Basarabia. A fost membru al Sfatului Țării de la Chișinău și a avut o contribuție importantă la săvârșirea actului de Unire de la 27 martie 1918 și la consolidarea acestuia, el fiind secretarul delegației basarabene la negocierile de pace de la Paris (1919-1920). Ulterior actului Unirii Gh. I. Năstase și-a completat studiile universitare la Iași devenind profesor universitar în specialitatea geografie, cu un doctorat documentat la Paris sub îndrumarea lui Emmanuel de Martonne și susținut la Iași.

Paleta largă a manifestărilor dedicate marilor personalități care au săvârșit actul de Unire cu Patria Mamă de la 27 martie 1918 organizate de Societatea de Geografie din România – Filiala Iași a cuprins și evocarea personalității geografului unionist Gheorghe I. Năstase. Dintre aceste activități organizate de noi amintim: o conferință susținută de exegeții profesorului Gheorghe I. Năstase, o expoziție de carte cu principalele sale lucrări științifice publicate, participarea la comemorarea de la mormântul familiei din cimitirul Podgoria Copou (27 martie 2018), antrenarea elevilor ieșeni pentru cultul marilor personalități ale neamului românesc în Anul Centenarului, evocarea operei științifice a profesorului Gh. I. Năstase la conferința internațională de la Cheia-Prahova organizată de Universitatea "Spiru Haret" București în colaborare cu administrația publică locală și liceul de comuna Măneciu – Prahova și cu prilejul Sesiunii naționale de comunicări științifice pentru elevii de liceu la geografie desfășurată la Cumpăna – Constanța.

1. Conferința dedicată vieții și operei geografice a profesorului univ. dr. Gh. I. Năstase a fost susținută de academicianul Alexandru Ungureanu și profesorul universitar dr. emerit Brândușa Irina Ungureanu (foto 1). Această activitate a avut loc la Colegiul Tehnic de Electronică și Telecomunicații "Gh. Mârzescu", în data de 3 martie 2018 și a atras participarea a cca 135 de elevi și peste 25 de profesori prezenți la Concursul geografic "Grigore Cobălcescu". Academicianul Alexandru Ungureanu a evocat personalitatea geografică a profesorului universitar dr. Gh. I. Năstase, traiectul său profesional, erudiția sa geografică și toate contribuțiile aduse actului istoric de la 27 martie 1918, atât premergătoare cât și ulterioare Marii Uniri. Tot cu acest prilej a fost organizată și o expoziție de carte cuprinzând volume și extrase din opera științifică a profesorului Gh. I. Năstase, prin colaborarea cu biblioteca Facultății de Geografie și Geologie a Universității "Al.I. Cuza" și Biblioteca Centrală Universitară "Mihai Eminescu".

Foto 1. Conferința din 3 martie 2018

2. Comemorarea marilor personalități care au contribuit la Unirea Basarabiei cu Patria Mamă din 27 martie 2018, a cuprins o suită de manifestări locale desfășurate sub directa coordonare a administrației publice locale și ale organizațiilor profesionale. La monumental funerar al familiei Năstase situate în cimitirul Podgoria Copou, lângă biserica ctitorită de domnitorul Vasile Lupu (secolul al XVII-lea), marele militant al Unirii a fost comemorat cu mare respect și cu onoruri militare, o expoziție vizuală despre activitatea sa politică (foto 3), prin prezența oficialităților locale (președintele Consiliului Județean, prefect, primar) și bisericești (mitropolitul Moldovei și Bucovinei), a corului metropolitan, obștea Mănăstirii ”Sf. Atanasie și Chiril” și a cca 50 de elevi de la Liceul Tehnologic Economic de Turism (foto 2). Din partea liceului și a Societății de Geografie – Filiala Iași au fost depuse coroane de flori, fiind selectați pentru acest eveniment solemn elevii originari din Republica Moldova (din Chișinău și Călărași – foto 4).

Foto 2. Elevii și profesorii lor de la Liceul Tehnologic Economic de Turism (27.03.2018)

Foto 3-4. La mormântul lui Gh. I. Năstase, în 27 martie 2018

3. La Conferința internațională ”Peisajul actual: percepție, cunoaștere, conștientizare și acțiune” organizată la Cheia de Universitatea ”Spiru Haret” București a fost susținută o comunicare de către autorii articolului de față despre *Evoluția peisajului geomorfologic din stânga Prutului mijlociu, la nord de Pădurea Domnească (Republica Moldova) / The Evolution of the Geomorphologic Landscape on the Left of the Prut River, North of the Princely Forest (The Republic of Moldova)*, prilej de a readuce în memoria celor prezenți a contribuțiilor științifice deosebite în urma cercetărilor de teren efectuate de profesorul Gh. I. Năstase în Basarabia, în perioada interbelică în acea zonă de pe Prutul mijlociu – ”Centum monticuli” (foto 5).

4. Respectând componenta aniversară dedicată personalității Unirii din 1918, am coordonat realizarea unei lucrări științifice de către eleva noastră Rudico Ana, originară din orașul Ungheni (Republica Moldova), despre una din lucrările importante de geografie fizică a profesorului Năstase, respectiv alunecarea masivă de pe Prutul mijlociu cunoscută sub numele de ”Centum monticuli” și poziționată pe harta lui Dimitrie Cantemir, cea care însoțea lucrarea originală ”*Descriptio Moldaviae*”. Eleva Rudico Ana a susținut lucrarea despre peisajul geomorfositului amintit integrat Rezervației naturale Pădurea Domnească la Sesiunea națională de comunicări științifice pentru elevii de liceu de la Cumpăna – Constanța, din 8-12 iulie 2018, unde a fost evaluată cu mențiune specială din partea Societății de Geografie din România.

Foto 5. Simpozion Cheia - Prahova (mai 2018)

5. Societatea de Geografie din România - Filiala Iași a propus nou înființatei Societăți de Geografie "Gh. Năstase" din Republica Moldova realizarea unui bust al marelui profesor geograf unionist care să fie amplasat în satul său natal de lângă Sorooca, la Hristici. Suntem în faza de adunare a resurselor necesare acestui proiect civic care să fie și o reparație morală postumă adusă profesorului Gheorghe I. Năstase.

6. Ciclul manifestărilor dedicate profesorului unionist Gheorghe I. Năstase vor continua la Iași pe toată durata anului 2018 prin evocări, mese rotunde și lansări de carte.